

▶ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

▶ Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի
2023 թ. գործունեության վերաբերյալ

▶ Երևան, 2024

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ.....	2
ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ	3
ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ.....	4
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ	6
Կարգավորման դաշտի կատարելագործում	6
Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդում.....	7
Տեղեկատվական համակարգերի զարգացում	9
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ	9
ՆԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	9
Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում համագործակցություն..	10
Իրավապահ մարմինների հետ համագործակցություն	11
Վերահսկողական միջոցառումներ.....	12
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	13
ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ	13
Էզմոնտ խումբ	13
ԵԽ Վարչավայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողով.....	14
ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խումբ .	14
Եվրասիական խումբ.....	14
ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհուրդ	14
Օտարերկրյա ՖՀՄ-ներ	15
ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	15
ԱՅԼ ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	16
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	17

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱՊՀ	Անկախ պետությունների համագործակցություն
Եվրասիական խումբ	Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հարցերով եվրասիական տարածաշրջանի երկրների խումբ
ԶՈՁ ՏՖ	Զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորում
Էզմոնտ խումբ	Ֆինանսական հետախուզության մարմինների Էզմոնտ խումբ
ԿԳՀ	Կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն
ՄԱԿ ԱԽ	Միացյալ ազգերի կազմակերպության անվտանգության խորհուրդ
ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ	Եվրոպայի խորհրդի փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի միջոցառումների գնահատման փորձագետների ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ
Միջգերատեսչական հանձնաժողով	ՀՀ վարչապետի 17.01.2019թ. թիվ 45-Ա որոշմամբ ստեղծված «Հայաստանի Հանրապետությունում փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ տարվող պայքարի հարցերով» միջգերատեսչական հանձնաժողով
ՊՏԵԳ	Պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարք
Ռեեստր	Բանկային հաշիվների ռեեստր
ՓԼ/ԱՖ	Փողերի լվացում և ահաբեկչության ֆինանսավորում
ՔԱՈՒԱ	Քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձ
Օրենք	«Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենք
ՖԱԹՖ	Ֆինանսական միջոցառումների աշխատանքային խումբ
ՖԴԿ	ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական դիտարկումների կենտրոն
ՖՀՄ	Ֆինանսական հետախուզության մարմին

ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Սույն հաշվետվությամբ ներկայացվում է 2023թ. ընթացքում ՖԴԿ-ի կողմից ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում իրականացված աշխատանքների ընդհանուր նկարագիրը: Մասնավորապես, ըստ համապատասխան բաժինների անդրադարձ է կատարվում հետևյալ թեմաներին.

- **Վիճակագրական տվյալներ.** Այս բաժնում ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից ՖԴԿ-ին տրամադրված ՊՏԵԳ-ների և ԿԳՀ-ների վերաբերյալ.

- **Կանխարգելիչ միջոցառումներ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի զսպման ուղղությամբ ձեռնարկված կանխարգելիչ միջոցառումների, այդ թվում՝ հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրված հանձնարարականների, ուղղորդող բնույթի այլ հաղորդակցության, տեղեկատվական համակարգերի զարգացմանն ուղղված աշխատանքների վերաբերյալ.

- **Համագործակցության շրջանակներ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտի ինչպես ներպետական, այնպես էլ միջազգային գործընկերների հետ համագործակցության ընթացքի և արդյունքների վերաբերյալ.

- **Ռազմավարական վերլուծություններ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ միտումների և մեթոդների բացահայտմանն ուղղված ռազմավարական վերլուծությունների վերաբերյալ.

- **Այլ նախաձեռնություններ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՖԴԿ-ի համակարգմամբ իրականացված բանկային հաշիվների ռեեստրի զարգացման ուղղությամբ իրականացված աշխատանքների վերաբերյալ:

Հաշվետվության հավելվածներում ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՖԴԿ-ում հաշվառված հաշվետվություն տրամադրող անձանց և ներկայացված հաշվետվությունների, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի մասնակիցների համար կազմակերպված ուսուցումների, ներպետական և միջազգային գործընկերների հետ կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերի վերաբերյալ:

Սույն հաշվետվությունը ներկայացվում է ի կատարումն Օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետի:

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

ՖԴԿ-ն հաշվետվություն տրամադրող անձանցից ստանում է Օրենքով սահմանված պարտադիր տեղեկացման շեմը գերազանցող կանխիկ և անկանխիկ գործարքների, ինչպես նաև կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ հաշվետվություններ: Ստորև ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ 2022-2023թթ. կտրվածքով:

ԿԱՆԽԻԿԻ ՀԵՏ ԿԱՊԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կանխիկի հետ կապված
գործարքների քանակը նվազել
է 9 տոկոսով:

2023թ.

388.141

2022թ.

425.506

Օրենսդրական պահանջ

5 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցող գործարքներ

ԱՆԿԱՆԽԻԿ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Անկանխիկ գործարքների
քանակն աճել է 18 տոկոսով:

2023թ.

507.398

2022թ.

430.901

Օրենսդրական պահանջ

20 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցող գործարքներ և 50 միլիոն ՀՀ դրամը գերազանցող անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքներ

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԳՀ-ների քանակն աճել է 67
տոկոսով:

2023թ.

425

2022թ.

254

Օրենսդրական պահանջ

Կասկածելի գործարքներ կամ գործարար հարաբերություններ

**Էապես աճել է
հաշվետվություն տրամադրող
անձանց ներկայացրած ԿԳՀ-
ների քանակը**

2022-2023թթ. ընթացքում ՖԴԿ-ն ստացել է համապատասխանաբար 254 և 425 ԿԳՀ, որոնց գերակշիռ մասը՝ համապատասխանաբար 209-ը և 268-ը ներկայացրել են բանկերը: 2023թ. շարունակել է աճել ոչ ֆինանսական

հաստատությունների կողմից ներկայացված ԿԳՀ-ների քանակը, որի մասով հատկապես զգալի է նոտարների կողմից ներկայացված հաշվետվությունների քանակի աճը: Նշվածը վկայում է ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում հաշվետվություն տրամադրող անձանց ավելի լայն շրջանակի ակտիվ ներգրավվածության մասին:

Ստացված ԿԳՀ-ները վերաբերել են ՓԼ և նախորդող հանցագործությունների հետ կապված կասկածներին: Հաշվետու ժամանակահատվածում ստացվել է նաև ԱՖ-ի հետ կապված կասկածներին վերաբերող 2 ԿԳՀ՝ նույն սուբյեկտի վերաբերյալ, սակայն ՖԴԿ-ի կողմից իրականացված լրացուցիչ ուսումնասիրությունների, այդ թվում՝ իրավապահ մարմիններից ստացված արձագանքի արդյունքում ԱՖ-ի վարկածը չի հաստատվել:

Բանկերի կողմից ներկայացված ԿԳՀ-ներում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ներգրավվածության ամփոփ պատկերը հետևյալն է.

	Ֆիզիկական անձիք		Իրավաբանական անձիք	
	ՀՀ քաղաքացի	Օտարերկրյա քաղաքացի	Հայաստանյան գրանցմամբ	Օտարերկրյա գրանցմամբ
2023թ.	545	75	160	56
2022թ.	350	91	123	61

Վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ ՀՀ քաղաքացի և ՀՀ-ում գրանցված իրավաբանական անձանց ներգրավվածությամբ ԿԳՀ-ները հիմնականում վերաբերում են հարկային պարտավորություններից խուսափելու, ապօրինի ձեռնարկատիրության, կրիպտոակտիվների կիրառմամբ հանցավոր գործունեության, ֆինանսական բուրգ կազմակերպելու և խարդախության հատկանիշներ պարունակող տարատեսակ գործարքներին:

Օտարերկրյա քաղաքացիների և օտարերկրյա գրանցմամբ իրավաբանական անձանց մասնակցությամբ ԿԳՀ-ների վերլուծությամբ բացահայտվել են խարդախության տարատեսակ սխեմաներ (այդ թվում՝ քարտային տվյալների ապօրինի օգտագործմամբ, զանգվածային մարքեթինգի մոդելով և այլն), ինչպես նաև ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով տարանցիկ փոխանցումներին առնչվող գործարքներ:

Ոչ բանկ ֆինանսական հաստատություններից և ոչ ֆինանսական հաստատություններից ստացված ԿԳՀ-ներում նկարագրված սխեմաները

հիմնականում առնչվում են ապօրինի ձեռնարկատիրության, ինչպես նաև անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններին:

ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում առկա և հնարավոր ռիսկերի զսպման ուղղությամբ ձեռնարկվող կանխարգելիչ միջոցառումներն առանցքային նշանակություն ունեն ՓԼ/ԱՖ պոտենցիալ դրսևորումները վաղ փուլերում բացահայտելու ու խափանելու գործում: Ինչպես ՖԴԿ-ն, այնպես էլ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի մյուս մասնակիցները՝ հաշվետվություն տրամադրող անձինք և վերահսկող մարմինները, ռիսկերի կանխարգելիչ միջոցառումների ձեռնարկման գործընթացում ունեն իրենց ուրույն դերը:

Սույն բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացված կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ՝ կարգավորման դաշտի կատարելագործման, հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդման և տեղեկատվական համակարգերի զարգացման ուղղություններով:

Կարգավորման դաշտի կատարելագործում

2023 թվականի հունիսի 19-ին ուժի մեջ է մտել «Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի և կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվության ձևը, ներկայացման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2014 թվականի հոկտեմբերի 7-ի թիվ 273-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումը: Ընդունմանը նախորդել են քննարկումներ ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության հետ: Նոր որոշմամբ հաշվետվությունների ներկայացման թղթային եղանակից անցում է կատարվել առցանցի, ինչպես նաև վերանայվել են հաշվետվությունների կառուցվածքն ու բովանդակությունը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում մշակվել է «Փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշների ուղեցույցը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի նախագահի 2016 թվականի հոկտեմբերի 11-ի թիվ 1/711-ա որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի որոշման նախագիծը: Նախագիծը շրջանառվել է շահագրգիռ գերատեսչությունների միջև, ինչպես նաև կարծիք

ստանալու նպատակով ուղարկվել է մասնավոր հատվածին, և նախատեսվում է ընդունել 2024 թվականի ընթացքում: Նախագծով առանձնացվել և թարմացվել են ՓԼ/ԱՖ և ՋՈՁՏՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշները:

2023 թվականի հունիսի 27-ին ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության, Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության, Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեի, Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն կոմիտեի, Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության, Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայության, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի, Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության, Հայաստանի Հանրապետության դատական դեպարտամենտի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին տրամադրվող վիճակագրության ձևերը, տրամադրման կարգը և ժամկետները սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2016 թվականի սեպտեմբերի 13-ի թիվ 143-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի թիվ 93-Ն որոշումը: Որոշմամբ նախատեսվում է ձեռք բերել ոլորտի վերաբերյալ հնարավորին լայն շրջանակի վիճակագրական տվյալներ՝ «Ֆինանսական հետախուզության տվյալների փոխանակման» հարթակի միջոցով:

Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ն իր գործառույթների շրջանակներում մեկ տասնյակից ավելի հանձնարարականներ է ուղարկել հաշվետվություն տրամադրող անձանց: Հանձնարարականները վերաբերել են.

- Խարդախության սխեմաների և դրանցում հավանական ներգրավվածություն ունեցող անձանց հետ կապված կանխարգելիչ միջոցառումների ձեռնարկմանը.
- Առանձին խումբ գործարքների կամ ռիսկային հաճախորդների գործարքների և գործարար հարաբերությունների հավելյալ ուսումնասիրությանը.
- Առանձին գործարքներում ՓԼ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված միջոցների արտահոսքի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկմանը.
- Հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի՝ օրենսդրությամբ սահմանված մի շարք պարտականությունների կատարմանն առնչվող պահանջների պարզաբանմանը:

**Միայն ԿԳՀ-ներում ներառված
դրվագներով շուրջ 160 դեպքում
բանկերը մերժել կամ
դադարեցրել են ՓԼ/ԱՖ
տեսանկյունից բարձր ռիսկային
գործարքները/ գործարար
հարաբերությունները**

Հաշվետու ժամանակահատվածում աճել են բանկերի կողմից միայն ԿԳՀ-ներում ներառված դրվագներով ՓԼ/ԱՖ տեսանկյունից բարձր ռիսկային գնահատված գործարքների մերժման կամ հաճախորդի հետ հաստատված գործարար հարաբերությունների դադարեցման դեպքերը:

ՀՀ առևտրային բանկերին տրամադրվել է հետադարձ արձագանք՝ ստացված ԿԳՀ-ների հիման վրա ՖԴԿ-ի կատարած վերլուծության ու ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: Հետադարձ արձագանքի շրջանակում բանկերից յուրաքանչյուրին տրամադրվել է նաև ուղարկված ԿԳՀ-ների որակի գնահատման վերլուծություն, որն իրականացվել է բոլոր բանկերից ստացված ԿԳՀ-ների համադրելի ցուցանիշների համեմատության եղանակով: Բանկերն ընդհանուր առմամբ ընդունել են ՖԴԿ-ի դիտարկումները և նախատեսել են ձեռնարկել վեր հանված խնդիրների վերացմանն ուղղված միջոցառումներ: Վերլուծության արդյունքները տրամադրվել են նաև բանկերի վերահսկող մարմինին:

Հաշվի առնելով, որ նոտարների կողմից տրամադրված ԿԳՀ-ները հիմնականում վերաբերել են միմյանց հետ ազգակցական կապի մեջ չգտնվող կողմերի միջև կատարված անշարժ և շարժական գույքի նվիրատվության գործարքներին՝ նոտարներին տրամադրվել է հետադարձ արձագանք նախքան գործարքը կասկածելի որակելը դրան առնչվող ՓԼ/ԱՖ կասկածելիության չափանիշներն ամբողջության մեջ դիտարկելու անհրաժեշտության մասին: Վերլուծության արդյունքները տրամադրվել են նաև նոտարների վերահսկող մարմինին:

ԱՖ հնարավոր ռիսկերի արդյունավետ զսպման նպատակով հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են կանխարգելիչ միջոցառումները՝ ուղղված միջազգային կառույցների կողմից կիրառվող սահմանափակումների կիրառությանը, այդ թվում՝ ՖԴԿ-ի կայքէջում ՄԱԿ ԱԽ-ի և ՖԱԹՖ-ի համապատասխան ցանկերում կատարված թարմացումները հրապարակելու և հաշվետվություն տրամադրող անձանց իրազեկելու միջոցով:

Հաշվետվություն տրամադրող անձինք իրազեկվել են նաև առանձին կազմակերպությունների և երկրների կողմից կիրառվող սահմանափակումների վերաբերյալ՝ դրանց առնչվող հնարավոր ֆինանսական պատժամիջոցներից զերծ մնալուն ուղղված քայլեր ձեռնարկելու նպատակով:

Տեղեկատվական համակարգերի զարգացում

ՓԼ/ԱՖ արդյունավետ կանխարգելման տեսանկյունից կարևոր են ՖԴԿ-ում ներդրված տեղեկատվական համակարգերի զարգացմանն ուղղված նախաձեռնություններն ու աշխատանքները:

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված ՀՀ գերատեսչությունների և ՖԴԿ-ի միջև անվտանգ միջավայրում անհրաժեշտ տեղեկությունների փոխանակումն ապահովող «Ֆինանսական հետախուզության տվյալների փոխանակման հարթակ»-ում ներդրվել են նոր ծրագրային մոդուլներ, այդ թվում՝ վիճակագրական տվյալների հավաքման նոր համակարգ:

ՖԴԿ-ի հաշվետվությունների առցանց ընդունման համակարգում ինտեգրվել և 2023թ. հունիս ամսից գործարկվել է ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից ՊՏԵԳ-ների և ԿԳՀ-ների առցանց ներկայացման մոդուլը՝ միաժամանակ ապահովելով տվյալների փոխանցման ժամանակ բազմամակարդակ տեղեկատվական անվտանգության պահանջների իրագործումը: Վերանայվել է ՊՏԵԳ-ների ընդհանուր կառուցվածքը, սահմանվել են հաշվետվական նոր ձևերին համապատասխան դաշտեր, ներդրվել են հաշվետվությունների բովանդակության տեխնիկական և տրամաբանական ստուգման մեխանիզմներ: Արդյունքում, զգալիորեն կրճատվել է ռեգիստրի կողմից կատարվող տեխնիկական աշխատանքը և բարելավվել է ՖԴԿ-ի տվյալների շտեմարանի համալրման արագությունն ու որակը:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ

ՆԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ներպետական համագործակցությունը ներառում է.

- Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում ռազմավարական համագործակցությունը՝ ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՂՏՖ դեմ պայքարի ոլորտում 2022-2024թթ. ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրի մոնիտորինգի ուղղությամբ.
- ՖԴԿ-ի, վերահսկող և իրավապահ մարմինների միջև գործառնական համագործակցությունը՝ տեղեկությունների փոխանակման, կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման և ՓԼ/ԱՖ հնարավոր դեպքերի բացահայտման ուղղությամբ:

Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում համագործակցություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում գումարվել է Միջգերատեսչական հանձնաժողովի երկու նիստ, որոնց ընթացքում, ի թիվս այլ հարցերի, քննարկվել են ՄԱՆԻՎԱԼ-ի կողմից ՀՀ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի 2025 թվականին նախատեսվող գնահատման նախապատրաստման, ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶՏՖ ռիսկերի 2021-2023թթ. ազգային գնահատման աշխատանքները, ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶՏՖ ոլորտում 2022-2024թթ. ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրի մշտադիտարկման արդյունքները, ՓԼ հանցակազմով քրեական վարույթների քննչական ենթակայության և ընդդատության վերանայմանը, ՓԼ հանցակազմով մեղադրական դատական ակտերի տեսանկյունից հեռանկարային գործերի ցանկերի առանձնացմանը և դրանց շրջանակներում իրավապահ մարմինների հետ համագործակցությանը, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված իրավասու մարմինների կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկի ՖԴԿ-ին տրամադրվող վիճակագրության նոր ձևերին, ՀՀ-ում կրիպտոակտիվների շուկայի մասով իրավիճակի գույքագրման արդյունքներին և ոլորտի կարգավորմանն ուղղված աշխատանքների ընթացքին առնչվող հարցերը:

Շարունակվել են հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի կողմից կիսամյակային կտրվածքով պատասխանատու գերատեսչություններից ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրով նախատեսված միջոցառումների կատարման վերաբերյալ տեղեկությունների հավաքման և ամփոփման աշխատանքները:

Ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրի 3.3 կետի 1-ին միջոցառման կատարման շրջանակներում ՖԴԿ-ն հավաքել և ամփոփել է 2023 թվականի ընթացքում իրավապահ մարմիններին տրամադրած ֆինանսական հետախուզության տվյալների օգտագործման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկությունները: Մոնիտորինգի իրականացման նպատակով առանձնացվել են հաշվետու ժամանակահատվածում «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերի հիման վրա ՖԴԿ-ի կողմից իրավապահ մարմիններին տրամադրած հարցման պատասխանները և ծանուցումները: Առանձնացված ցանկն ուղարկվել է համապատասխան գերատեսչություններին՝ դրանց օգտագործման արդյունքների և ներկայացված տեղեկությունների որակի վերաբերյալ հետադարձ արձագանք տրամադրելու առաջարկով:

ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶՏՖ դեմ պայքարի ոլորտում ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրի մոնիտորինգի արդյունքները ներկայացվել են ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ:

Իրավապահ մարմինների հետ համագործակցություն

Իրավապահ մարմինների և ՖԴԿ-ի միջև ներպետական համագործակցությունը հիմնականում առնչվում է ՓԼ/ԱՖ վարկածներով տեղեկությունների փոխանակմանը:

Իրականացված վերլուծությունների արդյունքում ՓԼ վարկածով 2022-2023թթ. իրավապահ մարմիններին տրամադրված ծանուցումների, իրավապահ մարմիններից խնդրարկված և իրավապահ մարմինների հարցման հիման վրա տրամադրված տեղեկությունների վերաբերյալ վիճակագրությունը ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.

Վիճակագրություն	2022թ.	2023թ.
Իրավապահ մարմիններին ծանուցման տրամադրում	66	106
Իրավապահ մարմիններից տեղեկությունների խնդրարկում	4	13
Իրավապահ մարմինների հարցման հիման վրա տեղեկությունների տրամադրում	407	330

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի կատարած վերլուծությունների արդյունքներով ՓԼ/ԱՖ վարկածների առաջադրմամբ իրավապահ մարմիններին ուղարկված ծանուցումները հիմնականում վերաբերել են հետևյալին.

- Խարդախության տարատեսակ հանցագործություններով ձևավորված միջոցների տեղաբաշխմամբ ՓԼ սխեմաներ.
- Զանգվածային մարքեթինգի տարբեր մոդելների կիրառմամբ հանցավոր ճանապարհով ստացված միջոցների օրինականացման դեպքեր.
- Ապօրինի ձեռնարկատիրություն իրականացնելու, հարկային/ մաքսային պարտավորություններից խուսափելու հատկանիշներ պարունակող սխեմաներ.
- Կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների, այդ թվում՝ քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձանց հետ հնարավոր առնչություն ունեցող սխեմաներ.
- Թմրանյութերի իրացման արդյունքում հանցավոր ճանապարհով ստացված միջոցների օրինականացման սխեմաներ.
- Կրիպտոակտիվների կիրառմամբ հանցավոր գործունեության տարատեսակ սխեմաներ.
- Ֆինանսական բուրգի հատկանիշներով բնութագրվող սխեմաներ.
- ՀՀ կենտրոնական բանկի և միջազգային կազմակերպությունների կողմից հրապարակված տիպաբանություններով նկարագրված սխեմաներին համապատասխանող այլ իրավիճակներ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ՖԴԿ-ն համագործակցել է իրավապահ մարմինների հետ ֆինանսական հետախուզության գործիքակազմով ստացված տվյալների արդյունավետ օգտագործումն ապահովելու նպատակով:

Իրավապահ մարմինների կողմից ՖԴԿ-ին ուղարկված հարցումների քանակը նախորդ տարվա համեմատ նվազել է (2022թ. 430, 2023թ. 340): Նշվածը պայմանավորված է հարցումների բովանդակությանը ներկայացվող ավելի հստակ պահանջների սահմանմամբ, ինչպես նաև նույն սուբյեկտների վերաբերյալ տարբեր իրավապահ մարմիններից ստացվող հարցումների թվի կրճատմամբ:

Իրավապահ մարմիններից ստացված հարցումներին պատասխանելու համար ՖԴԿ-ն իր հերթին հարցումներ է կատարել ոչ միայն ՀՀ տարածքում գործող ֆինանսական հաստատություններին, այլև, անհրաժեշտության դեպքում, օտարերկրյա ՖՀՄ-ներին:

Վերահսկողական միջոցառումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են վերահսկողական աշխատանքները, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի օրենսդրության պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով թիրախային ուսումնասիրությունները:

ՀՀ կենտրոնական բանկը վերահսկողություն իրականացնում է Ֆինանսական վերահսկողության և լիզենզավորման դեպարտամենտի, իսկ պատժամիջոցների կիրառության փուլում նաև Իրավաբանական վարչության միջոցով՝ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ, և ՖԴԿ-ի միջոցով՝ հաշվետվություն տրամադրող այն անձանց նկատմամբ, որոնք չունեն վերահսկող մարմիններ:

Վերահսկողական միջոցառումների արդյունքում 24 **ֆինանսական հաստատությունների և անձանց** (որոնցից 6-ը բանկ են, 3-ը՝ վարկային կազմակերպություն, 15-ը՝ փոխանակման կետ) նկատմամբ կիրառվել են պատասխանատվության միջոցներ՝ տուգանքների և/կամ նախազգուշացումների, ինչպես նաև ներքին դիտարկումների մարմնի ղեկավարին որակավորման վկայականից զրկելու ձևով:

Ֆինանսական հաստատությունների կողմից օրենսդրության խախտումները հիմնականում վերաբերել են օրենսդրությամբ սահմանված այնպիսի պահանջների թերի կատարմանը կամ չկատարմանը, ինչպիսիք են կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշներին կամ տիպաբանություններին համապատասխանության դեպքերում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելը և ԿԳՀ տրամադրելու հարցը դիտարկելը, վերլուծությունների արդյունքները պատշաճ կերպով փաստաթղթավորելը և պահպանելը, ԿԳՀ-ի բովանդակության առնչությամբ սահմանված պարտադիր պահանջները

պահպանելը, հաճախորդի պատշաճ, այդ թվում՝ հավելյալ և ընթացիկ ուսումնասիրության միջոցառումներ իրականացնելը:

ՖԴԿ-ի կողմից վերահսկվող **ոչ ֆինանսական հաստատությունների** վերահսկողության արդյունքներով մեկ իրավաբանական ընկերության նկատմամբ կիրառվել է պատասխանատվության միջոց՝ նախազգուշացման և խախտումը վերացնելու հանձնարարականի ձևով ՓԼ/ԱՖ կանխարգելման ոլորտի ներքին իրավական ակտ չունենալու առնչությամբ: Մյուս ոչ ֆինանսական հաստատությունների վերահսկողության արդյունքներով խախտումներ չեն արձանագրվել:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԴԿ-ն ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի շրջանակներում համագործակցում է ինչպես օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ, այնպես էլ ոլորտում մասնագիտացած միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ տեղեկությունների փոխանակման, տարբեր աշխատանքային ծրագրերի իրականացման եղանակով: Ի դեմ ՖԴԿ-ի՝ ՀՀ-ն մասնակցում է ՓԼ/ԱՖ ոլորտում միջազգային ստանդարտներ մշակելու, տարբեր երկրների կողմից դրանց ներդրումն ու իրականացումը գնահատելու գործում՝ ներգրավված միջազգային կազմակերպությունների ու կառույցների, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի, ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խմբի, ՖՀՄ-ների Էզմոնտ խմբի, ԵԽ Վարչապալայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողովի, Եվրասիական խմբի, ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհրդի աշխատանքներին:

ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ն ՀՀ-ն ներկայացնող պատվիրակության կազմում մասնակցել է ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի լիազումար նիստերին: ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը ներգրավված է եղել Ռումինիայի ՖԱԹՖ-ի հանձնարարականներին համապատասխանության հինգերորդ փուլի գնահատման աշխատանքներում՝ որպես իրավական հարցերով գնահատող-փորձագետ:

ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը վերընտրվել է ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի փոխնախագահի պաշտոնում:

Էզմոնտ խումբ

ՖԴԿ-ն շարունակել է Էզմոնտ խմբի անվտանգ տեղեկատվական ցանցի միջոցով տեղեկություններ փոխանակել օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ: ՖԴԿ-ի պատվիրակությունը մասնակցել է Էզմոնտ խմբի աշխատանքային խմբերի

հանդիպումներին, լիազումար նիստին, ինչպես նաև Էզմոնտ խմբի անդամ ՖՀՄ-ների ղեկավարների նիստին: ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը ներգրավված է եղել Էզմոնտ խմբի կողմից իրականացվող մի շարք ծրագրերում, այդ թվում՝ Էզմոնտ խմբի աջակցության և համապատասխանության գործընթացի վերանայման խմբի աշխատանքներում:

ԵԽ Վարչավայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողով

ԵԽ Վարչավայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողովի գործունեության շրջանակներում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը մասնակցել է համաժողովի լիազումար նիստին և բյուրոյի հանդիպումներին: Լիազումար նիստի շրջանակներում քննարկվել են անդամ երկրների կողմից Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածի (բռնագանձված գույքը) վերաբերյալ թեմատիկ հաշվետվություններով վեր հանված բացերի առնչությամբ անդամ երկրների, այդ թվում՝ ՀՀ կողմից ձեռնարկված միջոցառումները:

ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը վերընտրվել է Կողմերի համաժողովի բյուրոյի անդամի պաշտոնում:

ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները ներգրավված են եղել ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խմբի Եվրոպա-Եվրասիա համատեղ խմբի աշխատանքներում որպես Խորվաթիայի և Բուլղարիայի ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի առաջընթացի գնահատման հիմնական վերանայողներ:

Եվրասիական խումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները մասնակցել են Եվրասիական խմբի լիազումար նիստերին, ինչպես նաև ներգրավված են եղել տարբեր հարցերով աշխատանքային խմբերում և մասնացել մի շարք քննարկումների:

ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհուրդ

ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները մասնակցել են ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհրդի լիազումար նիստերին, որոնց շրջանակներում, ելնելով տարածաշրջանային զարգացումներից և դրանցից բխող հնարավոր ռիսկերը զսպելու անհրաժեշտությունից, քննարկվել են խորհրդի կազմում գործող աշխատանքային

խմբերի շրջանակներում իրականացվող ծրագրերի բարելավմանը, ինչպես նաև նոր ծրագրերի մշակմանն ու իրագործմանը վերաբերող հարցեր:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ՀՀ-ն ստորագրել է «Հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտների օրինականացման (վճարման) և ահաբեկչության ֆինանսավորման ռիսկերի գնահատման միջազգային կենտրոն ստեղծելու մասին» միջպետական համաձայնագիրը: Համաձայնագրի նպատակն է ԱՊՀ անդամ պետությունների միջև ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում համագործակցության խթանումը, ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի անդրազգային գնահատման ապահովումը, ՖՀՄ-ների միջև տեղեկատվական համագործակցության արդյունավետության մակարդակի բարելավումը:

Օտարերկրյա ՖՀՄ-ներ

ՖԴԿ-ն շարունակել է օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ համագործակցությունը, որի շրջանակներում 2023թ. ընթացքում ստացել է 52 և ուղարկել 4 հարցում: ՖԴԿ-ի և օտարերկրյա ՖՀՄ-ների միջև կնքված փոխըմբռնման հուշագրերի ամբողջական ցանկը ներկայացված է Հավելված 3-ում:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ ֆինանսական համակարգում կրիպտոակտիվներին առնչվող հոսքերի գնահատման, ինչպես նաև կրիպտոակտիվների շրջանառության հետ կապված ՓԼ/ԱՖ/ՁՈՁՏՖ ռիսկերի վերաբերյալ պատկերացում ձևավորելու նպատակով կատարվել է կրիպտոակտիվներին առնչվող գործառնություններում ՀՀ ֆինանսական հաստատությունների ներգրավվածության և կրիպտոակտիվների՝ ՀՀ-ում գոյություն ունեցող շուկայի վերաբերյալ վերլուծություն:

Քարտային խարդախությունների տարատեսակ սխեմաների տարածմամբ պայմանավորված իրականացվել է քարտային զեղծարարության արդյունքում ստացված հանցավոր եկամուտների օրինականացման ոլորտում առկա միտումների վերաբերյալ վերլուծություն:

Իրականացվել է իրավաբանական անձանց ՓԼ/ԱՖ խոցելիության վերաբերյալ ուսումնասիրություն՝ իրավաբանական անձանց ՓԼ/ԱՖ խոցելիության վրա ազդող հանգամանքները, այդ թվում՝ իրավաբանական անձանց ՓԼ/ԱՖ նպատակով օգտագործման դեպքերը և դրանց վերաբերյալ առկա ընկալումները բացահայտելու նպատակով:

Կատարվել են նաև ուսումնասիրություններ բանկերի գործունեության բարձր ռիսկային ոլորտների (այդ թվում՝ ոչ ռեզիդենտ հաճախորդներին և կանխիկով գործառնություններին առնչվող ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի), ֆինանսական

հաստատությունների կողմից դրամական փոխանցումների հետ կապված պարտականությունների կատարման, ինչպես նաև հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից ներկայացված ԿԳՀ-ների որակի վերաբերյալ:

Իրականացված վերլուծությունների արդյունքները համապատասխան եզրահանգումներով տրամադրվել են շահագրգիռ կողմերին, մասնավորապես՝ հաշվետվություն տրամադրող անձանց՝ բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումներ ձեռնարկելու, ինչպես նաև վերահսկող և իրավապահ մարմիններին՝ արդյունավետ և համաչափ գործողություններ իրականացնելու նպատակով:

ԱՅԼ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հաշվետու ժամանակահատվածում կատարվել են աշխատանքներ՝ ուղղված Ռեեստրի տեխնիկածրագրային ապահովմանը և օգտագործման շրջանակի ընդլայնմանը: Մասնավորապես, մի քանի աղբյուրից ստացված եկամտից հաշվարկված և գանձված սոցիալական վճարների առավելագույն չափը գերազանցող գումարները վերադարձնելու նպատակով ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեին ընձեռնվել է բանկային հաշվեհամարի վերաբերյալ տվյալների ստացման հնարավորություն:

Բացի այդ, գործող էլեկտրոնային ծառայություններին համակցվել են նոր օգտվողներ՝ «Զինապահ» զինծառայողների ապահովագրության ազգային հիմնադրամը դրոշմանիշային վճարների վերադարձմանը, իսկ Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրոն՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասով վճարումների իրականացմանը նպաստելու նպատակով:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1. Հաշվետվություն տրամադրող անձինք և ներկայացված հաշվետվությունները

Հաշվետվություն տրամադրող անձի տեսակը	ՖԴԿ-ում հաշվառված քանակը	Ներկայացված հաշվետվությունները	
		ՊՏԵԳ	ԿԳՀ
<i>Ֆինանսական հաստատություններ</i>			
Բանկեր	18	842410	268
Վարկային կազմակերպություններ	40	9451	-
Արտարժույթի առուվաճառքի գործունեություն իրականացնող անձինք	168	9753	1
Դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող լիցենզավորված անձինք	10	35	24
Ներդրումային ընկերություններ	17	17155	1
Ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչներ	6	36	-
ՀՀ կենտրոնական դեպոզիտարիա	1	-	1
Ապահովագրական (ներառյալ՝ վերաապահովագրական) ընկերություններ	8	-	-
Ապահովագրական (ներառյալ՝ վերաապահովագրական) միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձինք	3	-	-
Կորպորատիվ ներդրումային ֆոնդեր	2	-	-
ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված կառավարիչ չունեցող ոչ հրապարակային պայմանագրային ներդրումային ֆոնդեր	60	79	-
Գրավատներ	57	213	-
<i>Ոչ ֆինանսական հաստատություններ</i>			
Ռիելթորական գործունեություն իրականացնող անձինք	13	-	-
Նոտարներ	116	3597	125
Փաստաբաններ	1475	-	1
Իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անհատ ձեռնարկատերեր և իրավաբանական անձինք	15		
Անհատ ձեռնարկատեր հաշվապահներ և հաշվապահական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձինք	9	-	-
Աուդիտորներ և աուդիտորական կազմակերպություններ	3	-	-
Թանկարժեք մետաղների դիլերներ	6	-	-
Թանկարժեք քարերի դիլերներ	4	-	-
Արվեստի գործերի դիլերներ	-	-	-
Սակարկությունների կազմակերպիչներ	5	-	-
Խաղատների կազմակերպիչներ	5	12	-
Շահումով խաղերի կազմակերպիչներ	-	-	-
Վիճակախաղերի կազմակերպիչներ	3	10	-
Ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպիչներ	4	13878	4
Հավատարմագրային կառավարման և իրավաբանական անձանց գրանցման ծառայություններ մատուցող անձինք	-	-	-
<i>Այլ անձինք</i>			
Վարկային բյուրոներ	1	-	-
Իրավաբանական անձանց գրանցող պետական մարմին (պետական ռեգիստր)	1	377	-
Անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստր վարող լիազորված մարմինը	198	*	-
Ընդամենը	2248	895844	425

* ՖԴԿ-ին հասանելի է անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստր վարող լիազոր մարմնի տվյալների շտեմարանը:

Հավելված 2. Ուսուցումներ

Թեմա	Մասնակիցներ
Ֆինանսական հաստատություններ	
- Ռիսկերի ռազմավարական վերլուծության իրականացում - Անդրսահմանային գործարքներ և ոչ ռեզիդենտ հաճախորդներ - Կանխիկով գործառնություններ - Պաշտպանության երեք բնագծերի միջև արդյունավետ փոխգործակցություն - Դրամական փոխանցումների հետ կապված պարտականություններ - Քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձինք - Հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքի կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման հետ կապված միջոցների վերաբերյալ կասկածների մասին հաշվետվությունների ներկայացում - Միավորված ազգերի կազմակերպության անվտանգության խորհրդի բանաձևերով նախատեսված թիրախային ֆինանսական պատժամիջոցների իմպլեմենտացում	Բանկեր, դրամական փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպություններ, ՖԴԿ, ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական վերահսկողության և լիցենզավորման դեպարտամենտի ռիսկերի վերլուծության վարչություն
Կրիպտոակտիվների հետ կապված ՓԼ/ԱՖ ռիսկերը և դրանց զսպման մեխանիզմները	Բանկեր, վճարահաշվարկային կազմակերպություններ, ՖԴԿ, ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական վերահսկողության և լիցենզավորման դեպարտամենտի ֆինանսական վերահսկողության վարչություն
Ոչ ֆինանսական հաստատություններ	
- Նոտարների դերը փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի համակարգում - Անշարժ գույքի առուվաճառքին առնչվող կասկածելիության չափանիշների և դրանց առնչվող գործնական օրինակների ներկայացում 2021-2023թթ. ՀՀ-ում ՓԼ/ԱՖ/ՁՈՁՏՖ ռիսկերի ազգային գնահատման շրջանակներում նոտարների կողմից լրացվող հարցաշարերի ներկայացում - Նոտարների նկատմամբ վերահսկողական միջոցառումների իրականացման ձևաչափի ներկայացում	Նոտարներ, ՀՀ արդարադատության նախարարության վերահսկողական վարչություն, ՖԴԿ
Իրավապահ մարմիններ	
Փողերի լվացման դեպքերի ֆինանսական քննություն և քրեական հետապնդում	ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն, ՀՀ քննչական կոմիտե, ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտե, ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե, ՀՀ ներքին գործերի նախարարություն, ՀՀ գլխավոր դատախազություն, ՖԴԿ
Ահաբեկչության ֆինանսավորման գործերի քննություն և քրեական հետապնդում	ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն, ՀՀ քննչական կոմիտե, ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտե,

	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ գլխավոր դատախազություն, ՀՀ դատական դեպարտամենտ ՖԴԿ
ՀՀ կենտրոնական բանկ	
ՀՀ-ում ՓԼ/ԱՖ ՁՈՁՏՖ ռիսկերի ազգային գնահատման իրականացում	Ֆինանսական շահերի պաշտպանության և ֆինանսական կրթման կենտրոն, Ֆինանսական համակարգի զարգացման կենտրոն, Վիճակագրության վարչություն, Ֆինանսական վերահսկողության վարչություն, Լիցենզավորման և կորպորատիվ ֆինանսների վարչություն, ՖԴԿ

Հավելված 3. Գործընկերների հետ կնքված համաձայնագրերը

ՖԴԿ-ի և ներպետական իրավասու մարմինների միջև կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրեր

Իրավապահ մարմիններ

- ՀՀ դատախազություն (վերակնքված՝ 28.11.2016թ.)
- ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն (կնքված՝ 24.01.2017թ.)
- ՀՀ ոստիկանություն (վերակնքված՝ 18.11.2016թ.)
- ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե (վերակնքված՝ 25.09.2017թ.)
- ՀՀ քննչական կոմիտե (կնքված՝ 16.11.2016թ.)
- ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտե (կնքված՝ 07.03.2022թ.)

Այլ իրավասու մարմիններ

- ՀՀ արդարադատության ակադեմիա (կնքված՝ 12.11.2016թ.)
- ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն (կնքված՝ 19.01.2017թ.)
- ՀՀ ֆինանսների նախարարություն (կնքված՝ 10.10.2017թ.)
- ՀՀ կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (կնքված՝ 18.09.2020թ.)

ՖԴԿ-ի և օտարերկրյա ՖՀՄ-ների միջև կնքված փոխըմբռնման հուշագրեր

Երկիր	Ամսաթիվ	Երկիր	Ամսաթիվ
 Ավստրալիա	26.08.2009թ.	 Ղրղզստան	19.02.2014թ.
 ԱՄԷ	28.05.2009թ.	 Ճապոնիա	29.10.2012թ.
 Բելառուս	04.02.2008թ.	 Մակեդոնիա	13.07.2011թ.
 Բելոռուս	21.10.2009թ.	 Միացյալ Թագավորություն	27.09.2012թ.
 Թաիլանդ	29.11.2010թ.	 Մոլդովա	12.07.2011թ.
 Թայվան	12.07.2011թ.	 Մոնտենեգրո	12.07.2011թ.
 Թուրքմենստան	24.10.2017թ.	 Չինաստան	08.06.2011թ.
 Իսրայել	03.11.2011թ.	 Պանամա	03.07.2013թ.
 Իրան	26.05.2010թ.	 Ռումինիա	27.05.2009թ.
 Լատվիա	28.10.2017թ.	 Ռուսաստան	09.06.2015թ.
 Լեհաստան	22.09.2009թ.	 Սան Մարինո	15.03.2010թ.
 Լիխտենշտեյն	04.06.2014թ.	 Սաուդյան Արաբիա	12.07.2011թ.
 Խորվաթիա	11.07.2012թ.	 Սերբիա	12.07.2011թ.
 Կանադա	21.12.2009թ.	 Վատիկան	14.04.2017թ.
 Կիպրոս	11.07.2012թ.	 Վրաստան	26.02.2008թ.
 Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն	22.05.2009թ.	 Տաջիկստան	19.05.2011թ.
 Հունաստան	22.02.2021թ.	 Ուզբեկստան	04.10.2023թ.
 Ղազախստան	11.11.2015թ.	 Ուկրաինա	13.03.2008թ.